

Integrovaný blok 8:

TVOŘIVOST - *Svět fantazie*

Velikonoční tvoření

MODRÉ PONDĚLÍ

Velikonoční pohádka

Bylo krásné slunečné ráno. Celá příroda se probouzela a ve vzduchu bylo cítit jaro. Ptáci vesele štěbetali na čerstvě se zelenajících větvích a na louce zvědavě vykukovaly první květiny. Někde se ze zelené trávy usmívaly bílé sedmikrásky, jinde zas zlatovlasé pampelišky. Na loukách se roztančila spousta barevných hlaviček. A vzduchem se linula nádherná vůně. Hmmm, tak voní jaro... Z lesa se ozývalo ťukání do stromu ťuky ťuky ťuky ťuk. To pan datel, doktor lesa, už měl plný zobák práce. Kontroloval po zimě celý les.

Pod vzrostlým dubem měla pelíšek zaječí rodinka. Maminka zaječice a tatínek zajíc radostně tančili kolem dubu. Právě se jim narodil syn. Když vykoukl na svět, měl takový kulišácký výraz, že mu hned rodiče začali říkat Kuliferda. Zajíček to byl zvědavý a neposedný. Očička mu radostně jiskřila a všechno ho zajímalo. Pořád se na něco vypytał. A nic mu neuniklo. Tak bystrý byl. Také se moc rád seznamoval s ostatními obyvateli lesa, louky, jezírka i potůčku.

Jednoho dne vyběhl Kuliferda dál od jejich dubu. Dostal se až k domečku, ve kterém bydleli lidé. Kuliferda se schoval za rozkvetlý keř zlatého deště a pozorně naslouchal. Člověčí maminka a tatínek zrovna říkali svým dětem něco o Velikonocích. Prý to jsou svátky jara. Zajíček rozuměl lidské řeči, ale vůbec nevěděl, co to ty Velké noce jsou. Co že to lidé oslavují? A jak? Tolik tomu chtěl přijít na kloub. Rychle běžel zpátky domů, aby se zeptal svých zaječích rodičů. Ti však nevěděli. Poslali ho hlouběji do lesa k moudré sově. Ta totiž u

lidí vyrostla, když ji našli jako malé pískle vypadlou z hnízda. Sova moc ráda Kuliferdovi vše povyprávěla.

Lidé i zvířátka mají na jaře velikou radost, že zase sluníčko více hřeje, že postupně taje led a sníh a zurčí voda v potůčcích, že se rodí mláďátka a že vše znovu ožívá. Předvelikonoční týden začíná Květnou nedělí. Lidé si dávají do váziček zelené větvičky, kterým říkají kočičky. Další den je Modré pondělí, to si lidé zdobí své příbytky nebo sebe něčím modrým. Pak přijde Šedé úterý, to se doma pořádně uklízí, aby bylo všude hezky čisto. Potom následuje Škaredá středa. Říká se, že když se v tento den lidé na sebe škaredí, mračí se, zůstane jim to po celý rok. Na Zelený čtvrtek se mají jíst zelené rostliny. Zeleň ty máš Kuliferdo moc rád, vid'?. V tento den se mají všechny rostliny dobře zalít. Lidské děti chodí zvonit zvonečky a řehtat řehtačkami. Na Velký pátek se má mluvit tiše a hodně odpočívat. Poděkovat celé přírodě a naší mamince Zemi za všechny dary, které nám dává.

Tento den je kouzelný, země se otvírá a ukazuje skryté poklady. Na Bílou sobotu se lidé oblékají do bílého šatu a rozsvěcují bílé svíce. Na Velikonoční neděli se lidé setkávají a společně oslavují zpěvem, tancem a jídlem. Dívky barví vajíčka a kluci pletou pomlázky. Na Velikonoční pondělí pak kluci chodí koledovat od domu k domu. Říkají velikonoční básničky a každou dívku, malou i velkou, jemně poplácají pomlázkou, aby neuschla. Holky jim za jejich vyšupání dávají barevná vajíčka. Lidské děti také hrají jednu moc hezkou hru. A víš co, Kuliferdo, připravím ji pro tebe a tvé kamarády jako překvapení.

Děkuju, paní sovo, za hezké vyprávění. Řeknu to mamce a taťkovi a uděláme stejnou oslavu jako lidé. Už se těším. Brzy na shledanou. A Kuliferda radostně odsákal domů.

Uběhl týden. Kuliferda už se nemohl dočkat, co pro něj sova připravila. Sova Kuliferdu vesele přivítala. Vezmi si košíček a hledej na louce mezi kytičkami barevná vajíčka. Najdeš jich přesně dvanáct, jako je měsíců v roce.

Kuliferda měl ohromnou radost a dal se do hledání. Kamarádi mu přišli na pomoc. Všechna zvířátka hra náramně bavila. Vložili vajíčka opatrně do košíčku.

Skvělé. Hezky jste si s tím společně poradili, pochválila je paní sova. Dejte teď vajíčka na nějaké pěkné teplé místočko a do rána uvidíte, co se stane, usmála se sova a rozloučila se. Kuliferda položil košíček s vajíčky u nich v noře ve starém dubu a šel spát.

A věřte nevěřte, Kuliferda se ráno probudil. Slyšel tichounké pípání. A valí svá kukadla... ze všech dvanácti vajíček se v noci vyklubala malá ptáčátka. To bylo radosti v celém lese.

Otázky k pohádce

- Kdo vyprávěl malému zajíčkovi o Velikonocích?
- Kolik vajíček zajíček se zvířátka nasbíral do košíčku?
- Co se nakonec s vajíčky stalo?

Asociační hra: Velikonoce – všechna slova, která nás napadnou na dané téma.

Můžete se spolu přečíst tento úryvek

Text

Už týden předtím ale začíná období, které se označuje jako pašijový týden. Během něho si křesťané připomínají poslední dny Ježíše Krista – zradu, ukřižování a vzkříšení. Ruku v ruce s křesťanskou symbolikou jdou i pohanské zvyky.

Pohanské zvyky se vztahují i k Modrému či Žlutému pondělí, které představovalo začátek jarního úklidu v domácnostech.

Úklízečí hra

Podle velikosti, podle barvy...

Tato hra se hodí při uklízení kuchyně, šatní skříňe nebo knihovny. Vyndejte třeba všechny knihy z poliček (setřete pod nimi prach) a nechte je své dítko narovnat zpět například podle velikosti. Ve

skříni může třídit oblečení podle barvy, ve skříňce s nádobím zase srovnat misky od největší po nejmenší.

SH: Co patří k Velikonocům – kimovka (zrak)

– pomůcky: kraslice, zajíček, ovečka, pomlázka, slepička, řehtačka, šátek (pokud máte doma, jinak použijte obrázky)

– děti mají možnost si předměty na nějakou chvíli prohlédnout

– všechny předměty přikryjeme šátkem

- jeden předmět odebereme

– děti poté hádají, které předměty zmizely

- postupně odebírejte další.

- až budou všechny odebrané,

děti zase říkají, které

předměty byly na počátku

obrázky ke hře

tip: tuto stránku si vytiskněte dvakrát, obrázky podlepte čtvrtkou a můžete si zahrát velikonoční pexeso

VV: Velikonoční krasavci

Návod

Nůžkami vystříhneme na vajíčku otvor. Děti si vezmou jednu skořápku, spodní díрку utěsní kamínkem, aby voda při zalévání nevytékala ven. Aby se vajíčko příliš nekutálelo, na dno nasypeme trochu písku a zbytek vyplníme do $\frac{3}{4}$ pilinami/zemí/vatou. Na vrch vložíme velikonoční osení. Pokud nemáte tolik času, je vhodnější využít řeřichu zasazenou ve vatě, která roste rychleji a navíc je to skvělá jarní bylina, kterou mohou děti ochutnávat na chlebu s máslem. Z pšenice nám naopak vyrostou po týdnu dlouhé vlásky, které lze svázat do culíku úzkou stužkou (krasavice) nebo zastříhávat (krasavec). V každém případě platí, že semínka potřebují vlhko, teplo a světlo. Pokud chcete proces růstu urychlit, namočte semena do vody, ty nabobtnají a rychleji vyklíčí.

Až vlasy začnou růst, uděláme panáčkům krk – prstýnek z papírového proužku jako podstavec. Panáčci lépe vyniknou než v platu od vajec. Z počátku zaléváme třeba lahví, po růstu pšenice je pro zalévání vhodnější injekční stříkačka, aby voda nepřetékala přes hranu vajíčka.

Pozdrav slunci

Abychom měli celé Velikonoce krásně slunné, zacvičíme si pozdrav slunci (Ideálně opakovat každé ráno, abychom měli opravdu krásné počasí)

https://www.youtube.com/watch?v=a9JNYgb_YnY

ŠEDIVÉ ÚTERÝ se také uklízelo a vymetaly se pavučiny z koutů.

⇒Hádanky

<p>Kvokám, kvokám na dvoře, Vajíčka jsou v komoře. (slepice)</p>	<p>Malý zobáček, žlutá peříčka, Právě se vylíhlo z bílého vajíčka. (kuře)</p>	<p>Nbýt mého kokrhání Nebylo by rána ani. Vstávejte už, lenoši, Dlouho spát se nesluší. (kohout)</p>
--	---	--

uděláme v tom pořádek

Zakroužkuj, co je v řadě jinak.

DH: Poctivá koleda

- do 2 stejných mističek připravíme hromádky dobrot (bonbony, čokoládová vajíčka/figurky)
- měníme jejich počet a děti porovnávají množství (hodně, málo, srovnávání, ubírání, počítání)
- nakonec dají do všech mističek stejný počet

Velikonoční zajíčci

Motivace a hra

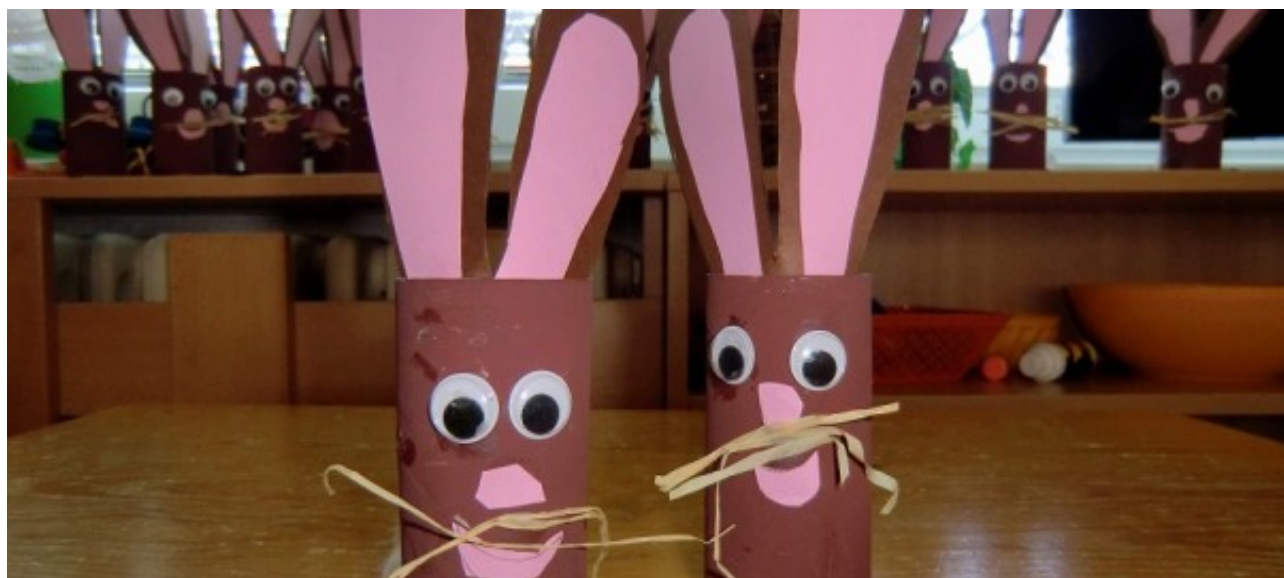
K symbolům Velikonoc patří **velikonoční zajíček**, který dětem nosí vajíčka. Starým zvykem je honit „velikonočního zajíce“ – hledat ukrytá vajíčka po zahradách a domech. Kromě básničky můžeme děti zasvětit do mimikrů zvířat (= Proč je zajíc hnědý?)

Zajíčkova koleda (Josef Kožíšek)

Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody,
nesl kopu vajíček.
Potkala mě koroptvička,
chtěla jedno červené,
že mi dá lán jetelíčka,
a já řekl: „Ne ne ne!“
Na dvorečku za potokem,
mám já strýce králíčka,
tomu nosím každým rokem
malovaná vajíčka.
Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
dojdu-li tam bez nehody,
dám mu kopu vajíček.

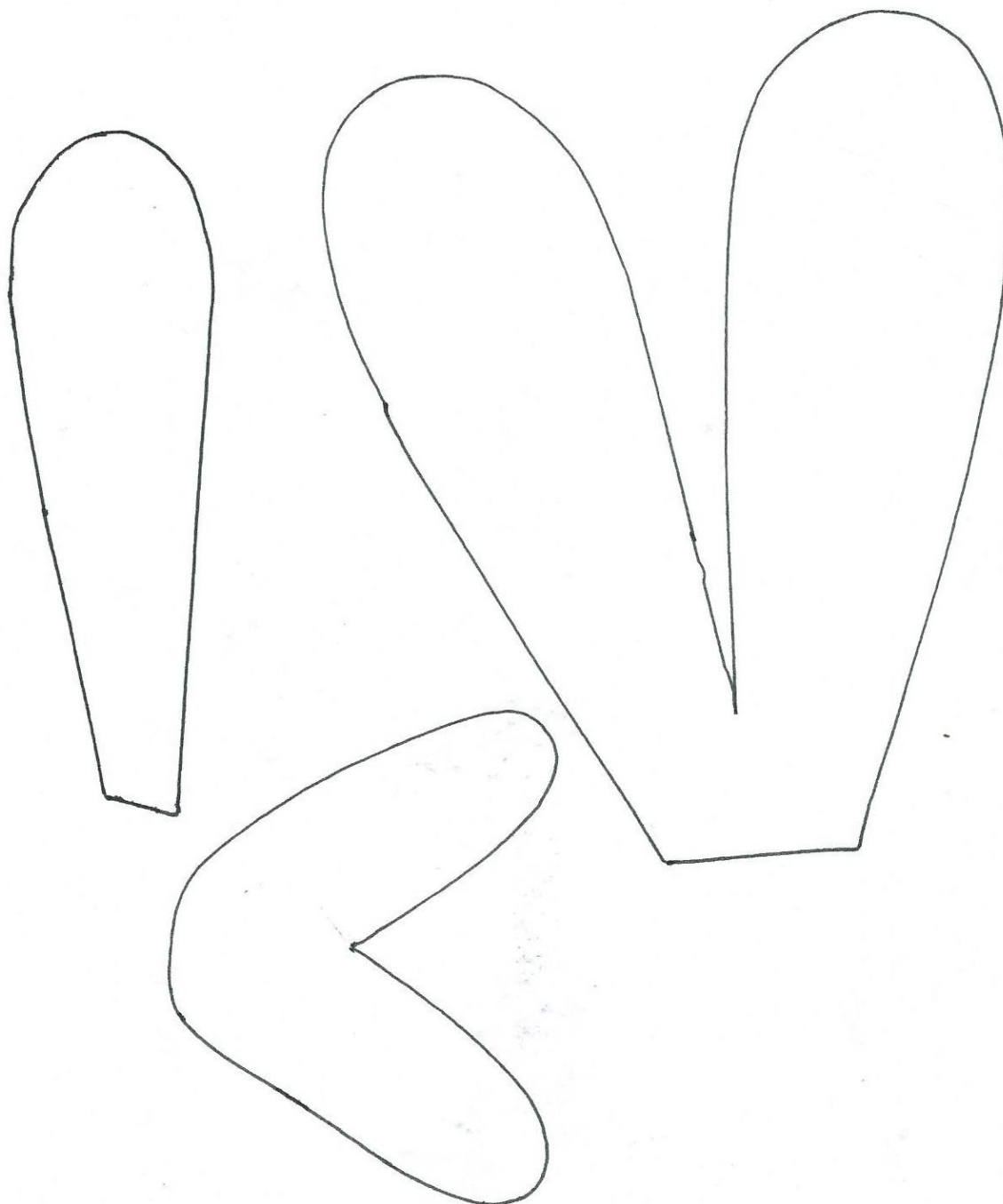
PH: zaječí skoky

- zkuste si, jak jako zajíček nejdéle doskočíte, zkuste tak přeskákat celou místnost
- jednotlivé skoky označujte
- určete ten vítězný

Realizace výtvarné činnosti

Nežředěnou hnědou temperou si obarvíme toaletní ruličku (pouze z vnější části) a necháme zaschnout. Mezitím si děti vystříhnou šablony vyobrazené níže (1x hnědé uši, 1x hnědé nohy, 2x růžový vnitřek ucha). Lepší je, když šablony na tmavý karton obkreslí učitelka, a to černým Centropenem kvůli viditelnosti. Růžové vnitřky přilepíme na hnědé uši a ty pak upevníme lepidlem „Herkules“ do vnitřní části ruličky. Nohy připojíme tak, že si téže lepidlo nanese na spodek ruličky a tu poté položíme na nohy. Následně lepíme pohyblivé oči, nakreslené a vystřižená ústa a nos. V konečné fázi si děti ustříhnou 2-3 kousky lýka, které upevní lepidlem mezi nos a ústa zajíčka. Kousek vaty zmuchláme do kuličky a přichytíme lepidlem v zadní dolní části ruličky (ocásek).

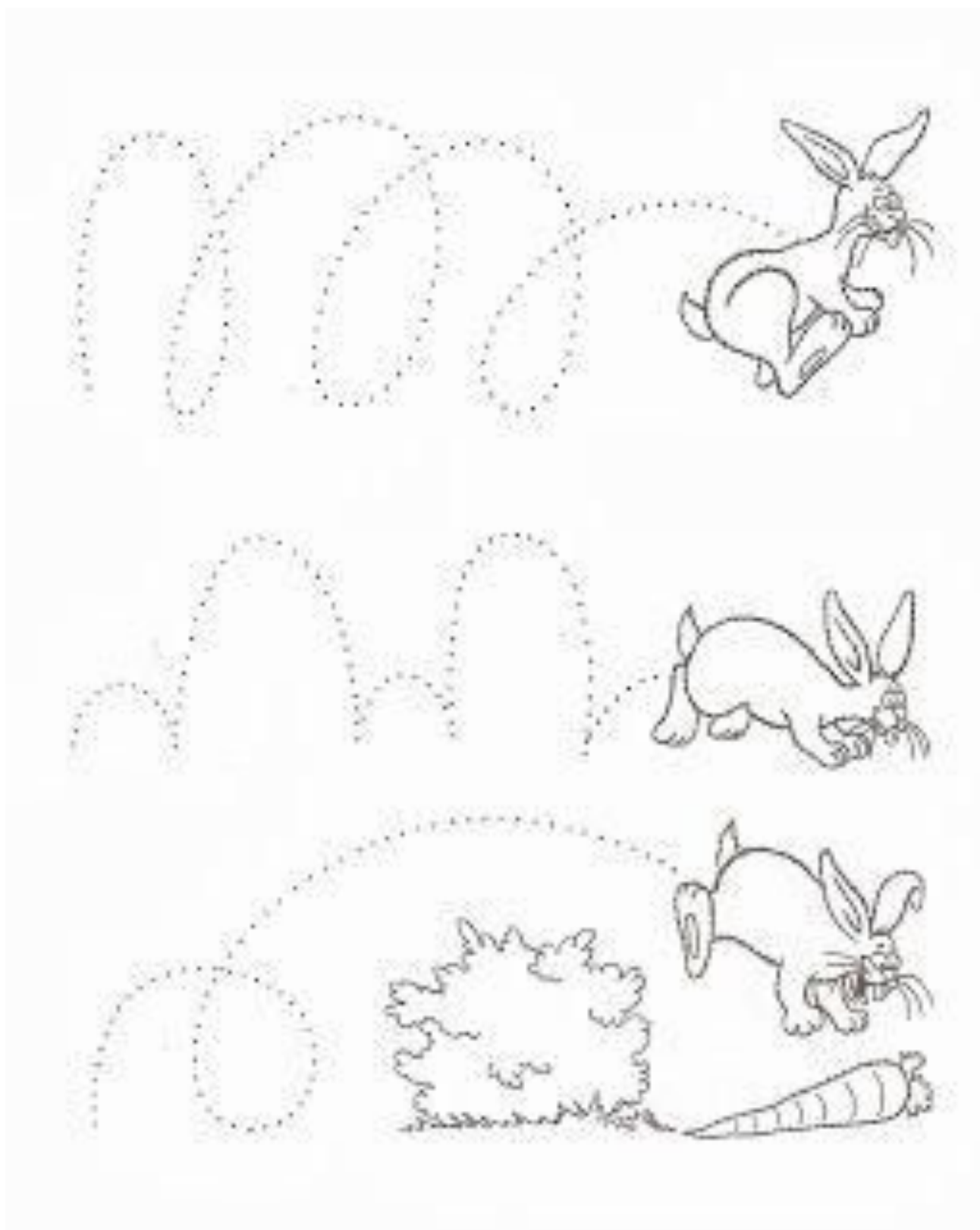
Grafomotorický list - menší děti

*Dlouhé nohy a chlupatá kůže,
zeli, salát denně může.
Co je to?*

Pěknými obloučky dokreslí pole, aby mohla mrkvička růst.

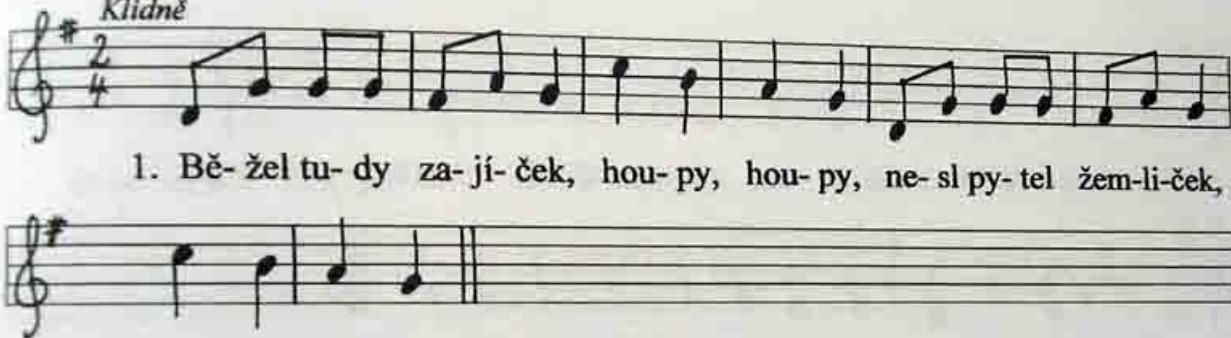
Větší děti

Píseň o zajíčkovi

BĚŽEL TUDY ZAJÍČEK *Moravská lidová*

Klidně

1. Bě-žel tu-dy za-jí-ček, hou-py, hou-py, ne-sl py-tel žem-li-ček,
hou-py, hou-py.

2. Počkej na mě, zajíčku, houpy, houpy,
dej mi jednu žemličku, houpy, houpy.

3. Běžel zajíc přes kopec, houpy, houpy,
udělal kotrmelec, houpy, houpy.

○ **ŠKAREDÉ STŘEDĚ** se neškared'te.

Větší roli však hraje Škaredá nebo také Sazometná středa, která připomíná Jidášovu zradu, tedy škaredý skutek. Sazometná proto, že se v ten den vymetaly saze z komína. O tomto dnu se sice také uklízí, ale přesto bychom se neměli škaredit. Podle jedné lidové pověry by totiž zakaboněná tvář opakovala každou středu v roce.

Dramatická hra Úsměv

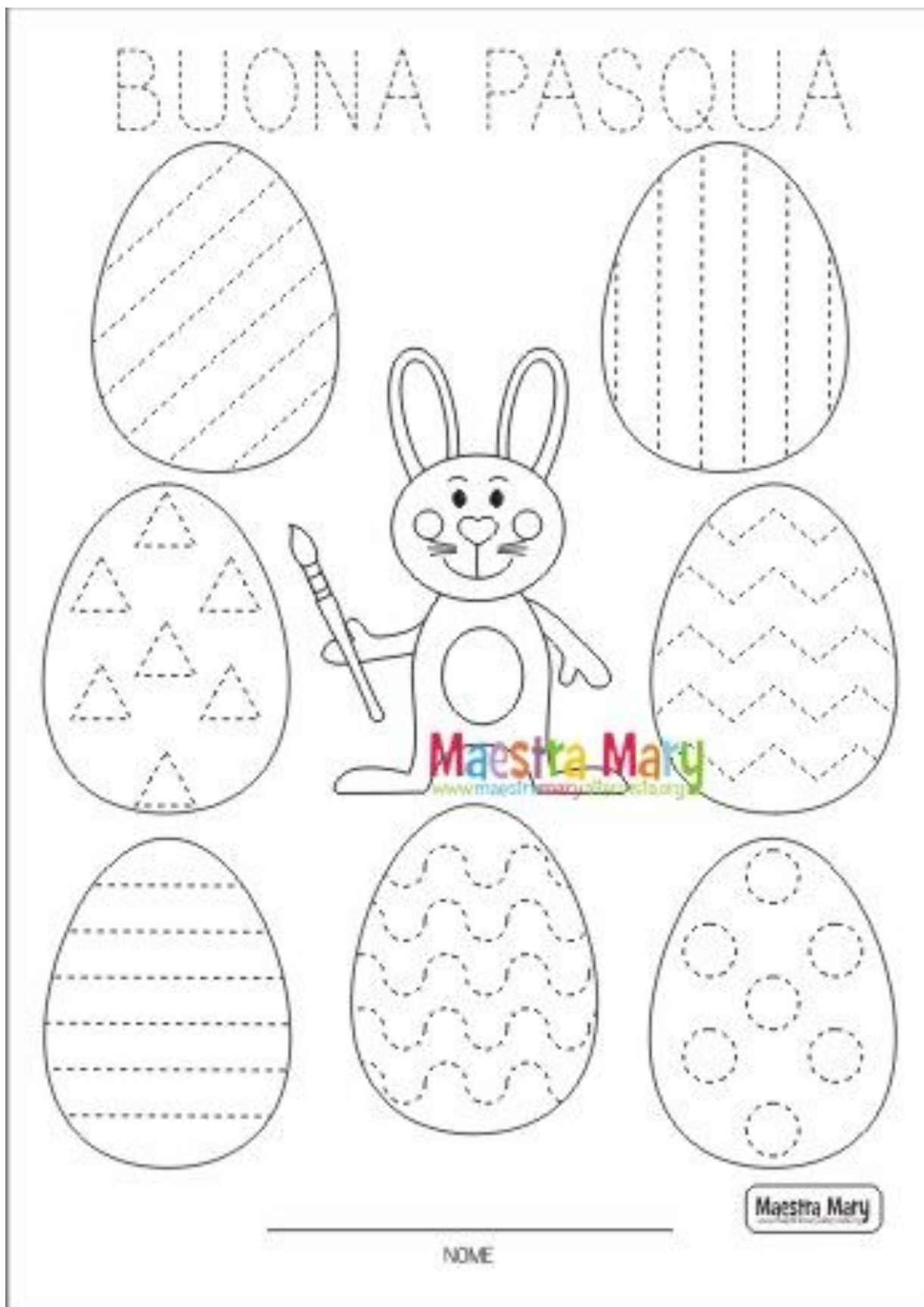
- seznámení s dramatickou metodou zrcadlení
- usmějte se na dítě a dítě napodobí váš úsměv
- střídejte úsměvy a občas si role vyměňte
- rychle střídejte úsměv s neutrálním výrazem
- zkuste se usmát pouze jedním koutkem úst
- poté si zavřete nebo zavažte oči a zkuste vydávat pouze zvuky smíchu a dítě je zkusí napodobit (trénování sluchové paměti + logopedická činnost - nácvik a procvičování jednotlivých hlásek + procvičování mimických svalů)
- HA HA, HE HE, HI HI
- CHA CHA, CHE CHE, CHI CHI
- SÝR
- JACH JACH JACH atd...
- pracujte také paralingvistickými prvky řeči jako je hlasitost, rychlost, emoce

PH: vymetání popela z komínu

- vytvořte si z krabice, peřin, dek či stolu nějaký tunel (komín), kterým může dítě prolézat a vymetat z něj tak popel

Grafomotorika - vajíčka

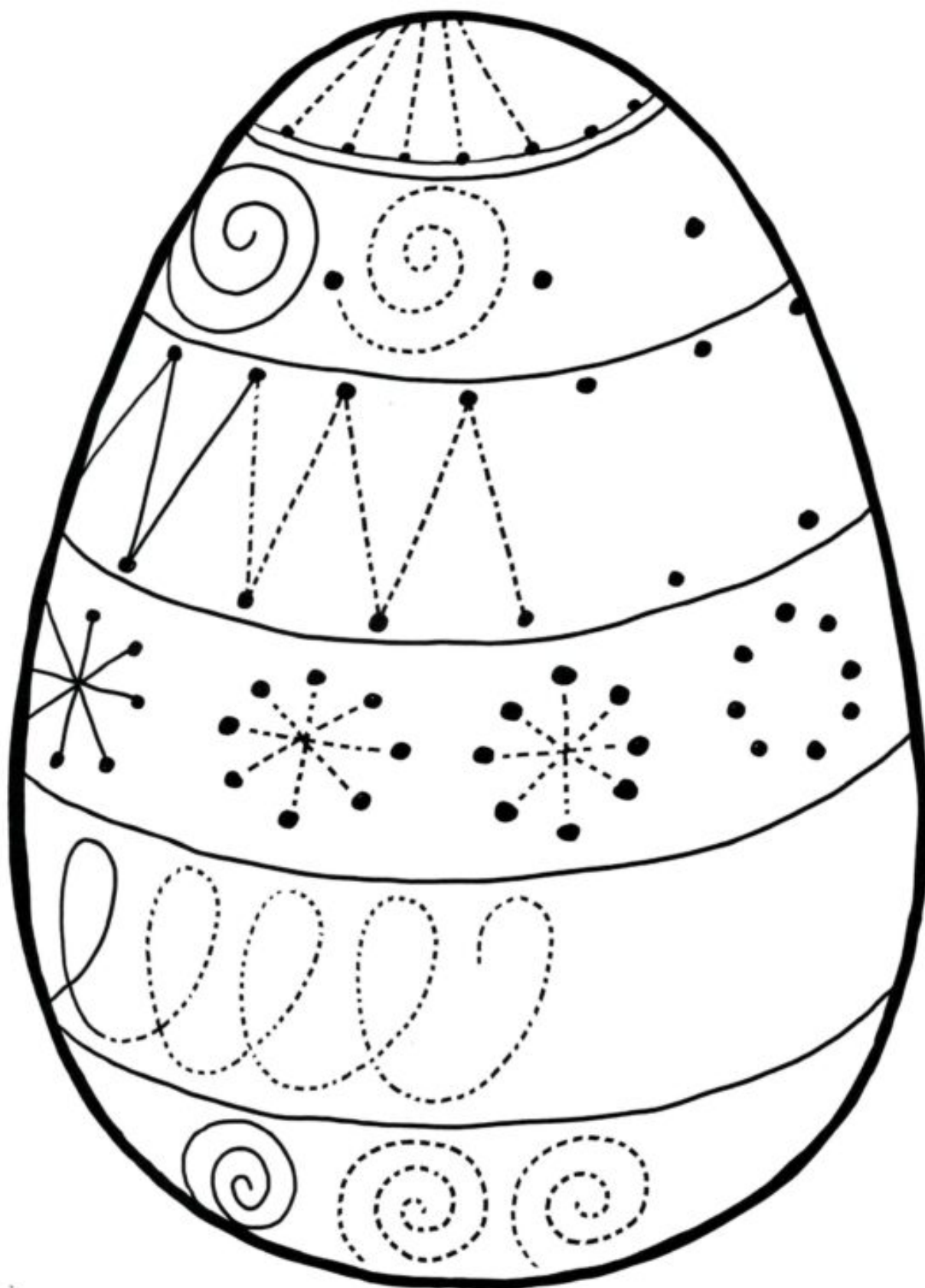
Aby byla i vajíčka krásně veselá, tak je ozdobíme

Pracovní list číslo 22: **Velikonoční kraslice** (grafomotorika)

(zdobení kraslic dekorativním vzorem)

Obtáhni vytečkovaný vzor a pokračuj v řádce.

ZELENÝ ČTVRTEK

???

otázka pro děti - proč se zelenému čtvrtku říká zelený čtvrtek?

Pravděpodobně víte, že o Zeleném čtvrtku byste měli jíst špenát, zelí nebo třeba salát z kopřiv, abyste byli po celý rok zdraví, jak tvrdí jeden z velikonočních zvyků. Podle jiné pověry byste se měli postit a jíst pouze zeleninu.

O Zeleném čtvrtku se nemá nic půjčovat a také byste se neměli s nikým hádat. Odměnou se vám pak budou všechny hádky vyhýbat a peníze si k vám samy najdou cestu. Když na zahrádce ještě před rozedněním zatřesete stromy, měly by urodit více ovoce.

V ten den si křesťané připomínají poslední večeři Páně, na které Ježíš ustanovil svaté přijímání.

Večer pak odlétají zvony do Říma, v kostelích zavládne až do Bílé soboty ticho a zvonění nahradí děti s řehtačkami. Jejich zvuk prý vyhání nečisté síly z domů a stavení.

- oblékněte si na sebe něco zeleného
- poslechněte si zvuk řehtačky (pokud máte doma, je to úplně ideální)
- <https://www.youtube.com/watch?v=1-dDmYZCiwk>

DH: Symboly

- připravme si velikonoční obrázky (viz. Pondělí) (beránka, vajíčka, mazanec, pomlázku..)
- obrázky si s dětmi prohlédneme, pojmenujeme, vytleskáme po slabikách, určíme první a poslední písmeno slova, vymýšlíme další slova od daného písmene

Zeleninový salát

- vydejte jednotlivé druhy zeleniny, které doma máte
- děti pojmenují jednotlivé druhy
- pod vašim dozorem připraví zeleninový salát

Jidáše

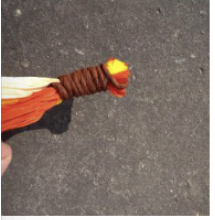
- V minulosti mívali lidé odpoledne volno a pekli jidáše, sladké pečivo z kynutého těsta, které se nakonec potřelo medem. Kdo snědl jidáše, měl být zdravý.
- zkuste si s dětmi upéct Jidáše

Připravíme si 4 pruhy z krepového papíru. Pro menší pomlázku bude stačit pruh dlouhý na šířku krepákové role a široký 5-7 cm. Dále jeden pruh krepáku, který složíme do provázku.

Mezi 4 barevné pruhy vložíme krepákový stočený provázek. Na jednom konci svážeme pruhy klasickým provázkem.

Z krepákového provázku umotáme „rukojeť“. Pevně stáhněte a konec provázku vložte mezi pruhy.

Pravý pruh přeložíme vrchem přes prostředek...

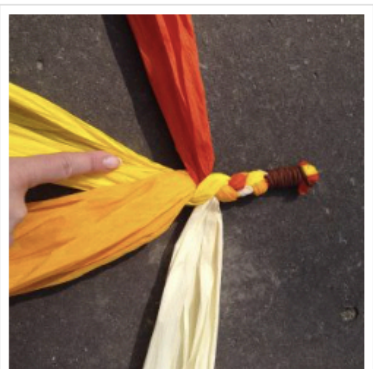
... a pod levým prostředním vyáhneme doprostřed.

Utáhneme. Srovnáme.

Levý pruh přeložíme vrchem přes dva prostřední a...

...pod pravým prostředním vyáhneme a srovnáme.

A tak pořád dokola – bereme krajní pravý a vrchem přeložíme přes dva prostřední...

Nezapomeňte vždy utáhnout a srovnat.

Konec svážeme provázkem a rozštěpíme.

Pomlázka z krepáku

Cvičení s pomlázkou -

<https://youtu.be/Mz0EMXtRWro>

VELKÝ PÁTEK

si křesťané připomínají ukřižování Ježíše Krista

Velký pátek je podle pověr spojen s kouzly. Měly by se například otevírat poklady ve skalách a také památná hora Blaník. V minulosti se věřilo, že se voda z horských pramenů mění na víno.

Dalšími dny jsou Bílá sobota

Bílá barva symbolizuje čistotu, naději a také nový život.

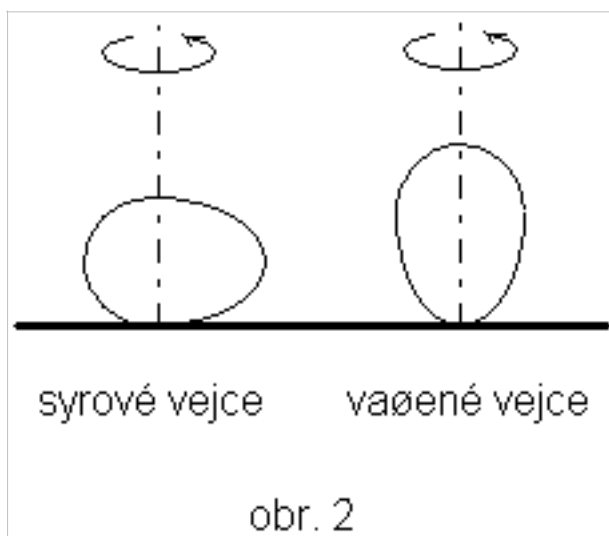
O sobotě se ale také bílilo, uklízelo. Příprava na Hod boží velikonoční musela být důkladná. V žádné domácnosti nesměl chybět prostřený stůl, velikonoční beránek a jídáše. O Bílé sobotě můžete začít s pletením pomlázky nebo zdobením vajíček.

- jelikož pomlázku už máme, tak se vrhneme na vajíčka.

Pokusy s vejci

Syrové a vařené vejce

Otázka: Jak poznáte, které vejce je vařené a které syrové?

Pokus: Vejce položte na hladkou desku a prsty je roztočte. Vařené vejce se roztočí značně rychleji než syrové. Při rychlém roztočení se vařené vejce vzpřímí na špičku.

Jiná možnost: Roztočených vajec se lehce dotkněte. Vařené vejce se zastaví, syrové bude pokračovat v pohybu.

Gumové vejce

Co potřebuješ?

K pokusu budeš potřebovat syrové vajíčko, sklenici, misku nebo tácek na přikrytí sklenice a ocet.

Do sklenice vlož vejíčko a zalij ho octem. Sklenici přikryj miskou, aby se pach octa nerozšířil po celé místnosti. Po několika minutách můžeš vejíčko zkontrolovat. Nejdřív se na vejíčko podívej skrz skleničku, co vidíš?

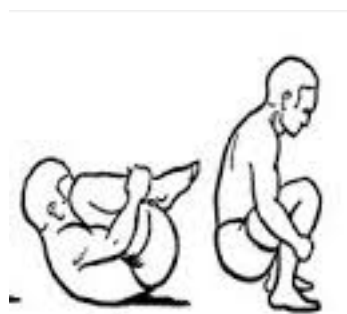
Počkej do druhého dne a vyndej vejíčko z octa. Má vejíčko skořápku?

PH: Závody s vejíčkem

- pomůcky: umělá vejíčka, košíček, 2 lžičky na polévku
- vytvořená překážková dráha

TV - vejíčko v kolébce

- příprava pro nácvik kotoulu

Obří vejce

- pomůcky: lano, stavebnice
- na koberci pomocí lana vytvoříme obrys velkého vejíčka
- společně s dětmi vejíčko zdobíme stavebnicí (geometrické barevné tvary)

VV: Velikonoční vejíčka (modelování)

- pomůcky: modelína, podložky, špejle
- děti nejprve vytvarují z modelíny kuličku
- poté ji zmáčknou na podložce a tím vytvoří ploché vejíčko
- pomocí špejle na něm tvoří zajímavé ornamenty (tečky, čárky, vlnovky,..)

Barvení vajec

- zkuste s dětmi obarvit vejíčka ve šlupkách od cibule, kopřivách či červeném zelí

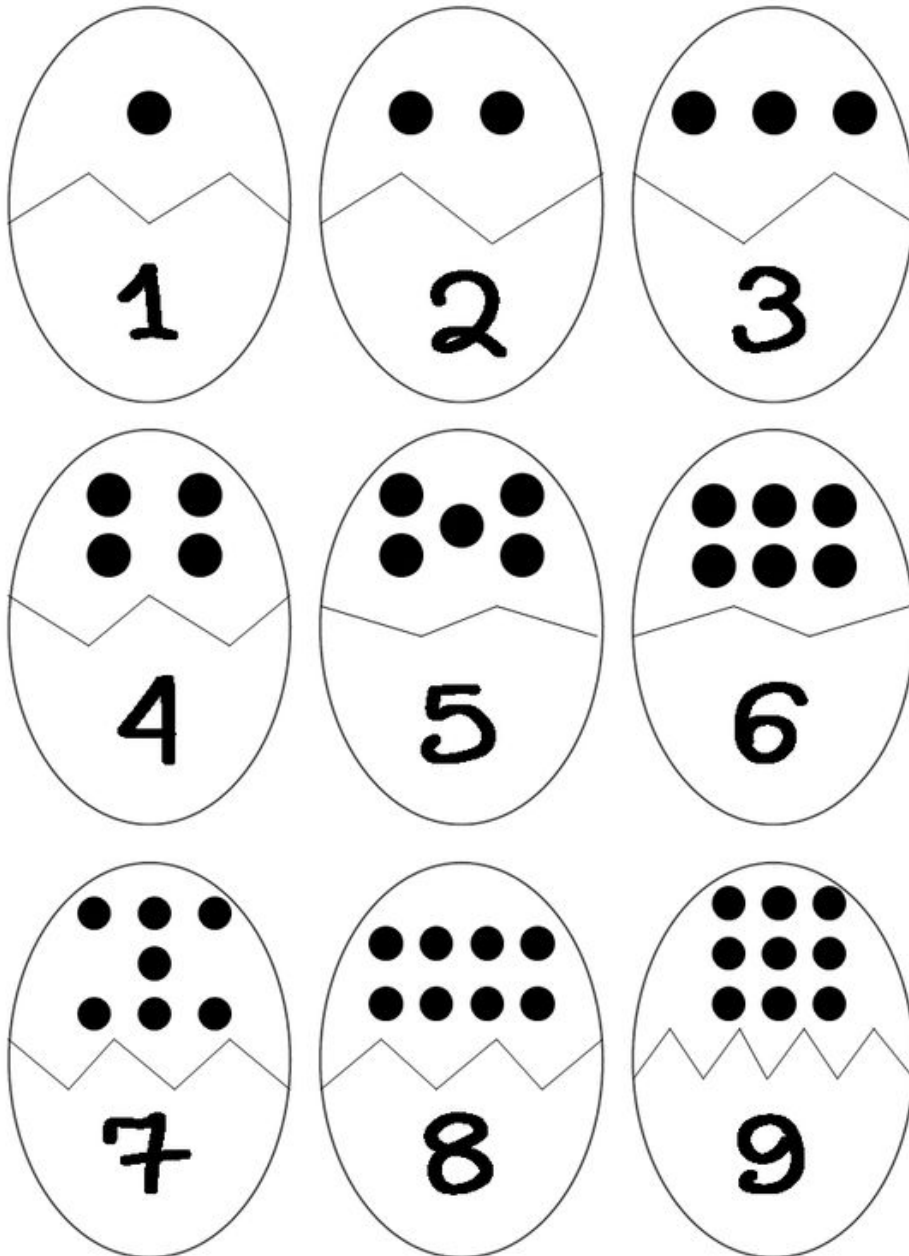
Na Boží hod upečte beránka

V noci ze soboty na neděli vstal Ježíš z mrtvých, přichází Velká noc a po ní Boží hod velikonoční. Křesťané se v ten den radují z příchodu Pána.

Na Boží hod se pekly a světily velikonoční pokrmy (mazance, vejíčka, chléb, beránci). A kdo v ten den okusil posvěceného beránka, našel podle pověry ztracenou cestu v lesích.

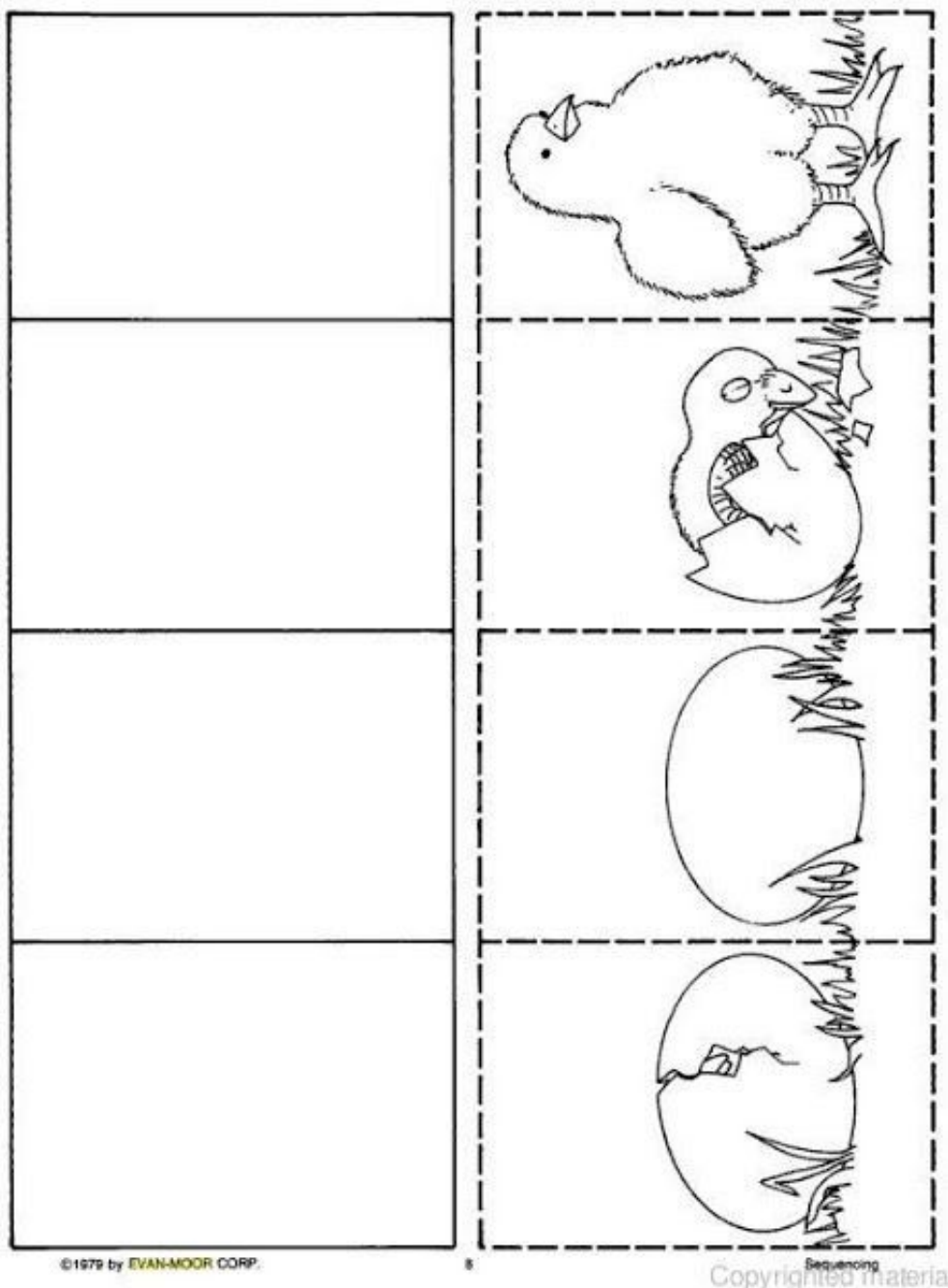
Matematická pregramotnost - přiřazení číslovky k počtu

- vajíčka vystříhnete a roztříhnete v půlce

Činnost na procvičení vnímání času.

- spodní obrázek rozstříhnete a neukazujete jej v celku dětem.
- děti nalepí obdelníky tak, jak si myslí, že jsou za sebou

Činností a nápadů je spousta, ale v rámci úspory toneru a papíru vám je vložím do samostatného souboru.